

Spis treści

Wstęp	9
-------	---

Rozdział 1

Deliberacja – procedura podstawowa	15
---	-----------

1.1. Demokracja deliberacyjna	15
1.1.1. Deliberacyjni demokraci jako krytycy współczesnego systemu demokratycznego	17
1.1.2. Cechy demokracji deliberacyjnej	21
1.1.3. Krytyka demokracji deliberacyjnej	24
1.1.4. Odmiany demokracji deliberacyjnej	26
1.1.5. Umiarkowana <i>versus</i> radykalna demokracja deliberacyjna	30
1.2. Deliberacja – cechy charakterystyczne	33
1.2.1. Cechy deliberacji	34
1.2.2. Model debaty deliberacji	41
1.2.3. Aktorzy/uczestnicy deliberacji	44
1.2.4. Funkcje deliberacji i rola wniosków wypracowanych w ich trakcie	49

Rozdział 2

Deliberacja i podobne do niej procedury	53
--	-----------

2.1. Deliberacje a mediacje i negocjacje	58
2.2. Deliberacje a konsultacje społeczne	64
2.2.1. Deliberacje a warsztaty konsultacyjne i spotkania otwarte	69
2.2.2. Deliberacje a budżet partycypacyjny	71

Spis treści

2.3. Deliberacje i socjologiczne metody badawcze	85
2.3.1. Deliberacje i zogniskowane wywiady grupowe	85
2.3.2. Deliberacje i interwencja socjologiczna	87

Rozdział 3

Techniki deliberacyjne 93

3.1. Wymiary analizy technik deliberacyjnych	94
3.1.1. Poziom standaryzacji	95
3.1.2. Rodzaj i forma narzędzia badawczego	97
3.1.3. Sposób zapisu wypowiedzi (typ uzyskanych danych)	99
3.1.4. Procedury doboru uczestników	100
3.1.5. Prowadzenie deliberacji (facylitator)	
3.1.6. Czas trwania deliberacji oraz liczba dyskusji w trakcie jednej deliberacji	106
3.1.7. Rodzaj kontaktu pomiędzy uczestnikami deliberacji	107
3.1.8. Tematyka deliberacji	111
3.2. Przykłady technik deliberacyjnych	115
3.2.1. Sondaż deliberatywny	116
3.2.2. Sądy obywatelskie	127
3.2.3. Spotkania miejskie XXI wieku	139
3.2.4. Technika otwartej przestrzeni	146
3.2.5. Kawiarenka deliberacyjna	154
3.3. Techniki deliberacyjne a wymiary analizy	160

Rozdział 4

Spotkania deliberacyjne – propozycja nowej techniki deliberacyjnej 163

4.1. Metodologia spotkań deliberacyjnych	164
4.2. Przykłady zastosowania spotkań deliberacyjnych	165
4.2.1. Spotkanie deliberacyjne <i>Zszywanie miasta</i>	165
4.2.2. Spotkania deliberacyjne <i>Komu gra Filharmonia?</i>	179
4.3. Jak zorganizować i przeprowadzić spotkanie deliberacyjne?	214

Rozdział 5

Trudności w upowszechnianiu technik deliberacyjnych w Polsce 219

5.1. Niski poziom zaufania społecznego i deficyt kapitału społecznego	221
5.2. Niska frekwencja wyborcza i referendalna	230
5.3. Niski poziom uczestnictwa w badaniach opinii publicznej	233

5.4. Brak zainteresowania sprawami lokalnymi (konsultacje społeczne i ich dyżurni uczestnicy) na przykładzie Łodzi	235
5.5. Brak doświadczenia związanego z udziałem w podejmowaniu decyzji	242
5.6. Miejsce i czas deliberacji	244
5.7. Sposób rekrutacji uczestników (sposoby i kanały informowania)	246
5.8. Tematy dyskusji niewystarczająco angażujące ludzi	247
5.9. Problematyczność reguł deliberacyjnych	248
5.10. Niski poziom akulturacji procedury deliberacyjnej	250

Zakończenie	253
Bibliografia	259
Spis tabel, rysunków, wykresów	275
Summary	277